

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА**Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту****Кафедра фізичного виховання і педагогіки спорту****“ЗАТВЕРДЖУЮ”**Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
“ 25 ” 09 2018 року**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ****ІСТОРІЯ СПОРТУ**

для студентів

Напряму підготовки: 6.010201 Фізичне виховання
Освітнього рівня: перший (бакалаврський)

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554 Начальник відділу моніторингу якості освіти
Програма № <u>05.33.118</u>
<u>Жильцов</u> (підпис)
(прізвище, ініціали)
« » 20 <u>16</u> р.

Київ – 2018

Розробник:

Ярмолюк О.В., кандидат наук фізичного виховання та спорту, доцент, старший викладач кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту

Викладач:

Ярмолюк О.В., кандидат наук фізичного виховання та спорту, доцент, старший викладач кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту

Протокол від 30.09 2018 року № 1

Завідувач кафедри _____ (Л.В. Ясько)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми «Фізичне виховання»)

30.09 2018 р.

Керівник освітньої програми _____ (Л.В. Ясько)
(підпис)

Робочу програму перевірено

_____._____.2018 р.

Заступник директора/декана _____ (О.С. Комоцька)
(підпис)

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р _____ (_____) . «__» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р _____ (_____) . «__» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р _____ (_____) . «__» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р _____ (_____) . «__» 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р _____ (_____) . «__» 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	Денна	Заочна
Вид дисципліни	вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120	
Курс	4	
Семестр	7, 8	
Кількість модулів	3	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Аудиторні	56	
Модульний контроль	8	
Семестровий контроль	–	
Самостійна робота	56	
Форма семестрового контролю	залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування професійного світогляду у майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту, цілісної системи знань в області історії розвитку та становлення спортивного руху у світі та Україні.

Завдання дисципліни:

1. Надати характеристику галузі фізичної культури та спорту на сучасному етапі, розкрити роль та місце спорту у сучасному суспільстві.
2. Висвітлити особливості спорту на різних історичних етапах: у Стародавні часи, епоху Середньовіччя та Новий час.
3. Розкрити основні напрями розвитку міжнародного спортивного руху сучасності: олімпійського, професійного, масового, адаптивного спорту.
4. Окреслити передумови розвитку та стан спортивного руху на Україні.
5. Сприяти формуванню у студентів здатності вільно оперувати знаннями з актуальних проблем сучасного спорту, включаючи історичні аспекти, отриманню навичок щодо самостійної роботи, підготовки рефератів та контрольних робіт, а також розвитку творчих здібностей студентів.

3. Результати навчання за дисципліною

1. Знати та володіти понятійним апаратом в галузі фізичної культури та спорту.
2. Знати основні принципи та відмінності функціонування спортивних організацій у сучасному світі.
3. Демонструвати здатність вільно застосовувати знання про історичні аспекти розвитку спорту.
4. Вміти здійснювати наукові дослідження з проблематики професійного спрямування, здійснювати підготовчу роботу з проведення наукових досліджень з урахуванням законодавства України про фізичну культуру та спорт та організацію спортивно-масової діяльності.
5. Вміти адаптувати та застосовувати теоретичні знання у різних специфічних ситуаціях, що виникають під час освітнього процесу та професійної діяльності з урахуванням законодавства України про фізичну культуру та спорт та організацію спортивно-масової діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Роль та місце спорту у суспільстві							
Тема 1. «Історія спорту» як навчальна та наукова дисципліна	4	2	2				
Тема 2. Витоки спорту у Стародавньому світі	10	2	2				6
Тема 3. Ставлення до спорту за епоху Середньовіччя	10	2	2				6
Тема 4. Розвиток спорту у Новий час	12	2	4				6
Модульний контроль	2						
Разом	38	8	10				18
Змістовий модуль 2. Сучасна спортивна спільнота							
Тема 5. Міжнародний спортивний рух сучасності	14	4	4				6
Тема 6. Відродження та розвиток	12	2	2				6

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семинари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
олімпійського руху							
Тема 7. Професійний спорт як сфера людської діяльності	10	2	2				6
Тема 8. Масовий спорт та спорт для всіх	10	2	2				6
Тема 9. Адаптивний спорт	12	2	4				6
Модульний контроль	4						
Разом	60	12	14				30
Змістовий модуль 3. Історичні передумови розвитку спортивного руху в Україні							
Тема 10. Спортивне життя українців за часи становлення та розвитку держави	10	2	4				4
Тема 11. Спортивний олімп України на сучасному етапі	10	2	4				4
Модульний контроль	2						
Разом	22	4	8				8
Підготовка та проходження контрольних заходів							
Усього	120	24	32				56

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. РОЛЬ ТА МІСЦЕ СПОРТУ У СУСПІЛЬСТВІ.

Лекція 1. «Історія спорту» як навчальна та наукова дисципліна.

Основні питання / ключові слова:

«Історія спорту» як навчальна і наукова дисципліна. Структура курсу, його зв'язок з іншими предметами. Основні терміни і поняття дисципліни та еволюція їх розвитку. Спорт як соціальне явище. Періодизація та джерела вивчення історії спорту.

Лекція 2. Витоки спорту у Стародавньому світі.

Основні питання / ключові слова:

Історія зародження спорту. Теорії походження фізичної культури та спорту. Особливості, провідні форми та суспільне значення фізичної культури та

спорту стародавнього світу. Передумови виникнення спорту Стародавньої Греції. Особливості фізичної культури Стародавнього Риму. Особливості спортивної гри у країнах Стародавнього Сходу та Америки.

Лекція 3. Ставлення до спорту за епоху Середньовіччя.

Основні питання / ключові слова:

Особливості європейської фізичної культури та спорту в Середні віки. Особливості фізичного виховання у Середні віки в країнах Сходу. Лицарська система фізичного виховання та спорту. Вплив християнської релігії на розвиток спорту та фізичної культури. Зародження науково-методичної думки в галузі фізичного виховання та спорту.

Лекція 4. Розвиток спорту у Новий час.

Основні питання / ключові слова:

Виникнення і розвиток робітничого спортивно-гімнастичного руху у ХІХ-ХХ ст. Англійська система спорту та фізичного виховання. Діяльність Томаса Арнольда. Формування системи міжнародних змагань та організаційних структур міжнародного спорту. Формування наукових основ розвитку спорту

Семінар 1. «Історія спорту» як навчальна та наукова дисципліна.

Основні питання / ключові слова:

«Історія спорту» як навчальна і наукова дисципліна. Структура курсу, його зв'язок з іншими предметами. Основні терміни і поняття дисципліни та еволюція їх розвитку. Спорт як соціальне явище. Періодизація та джерела вивчення історії спорту.

Рекомендована література:

1. История физической культуры и спорта: Учебник для институтов физической культуры / Под ред. В.В. Столбова. – М.: Физкультура и спорт, 1983. – 359 с.
2. История физической культуры и спорта : учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений / Б. Р. Голощапов. - Москва: Академия, 2002. - 312 с.
3. Энциклопедия олимпийского спорта [Текст]: в пяти томах / ред. В. Н. Платонов. - Киев : Олимпийская литература, 2002 - 2004. - Т. 1. - 2002. – 494 с.; Т. 2. - 2004. – 582 с.; Т. 3. - 2004. – 630 с., Т. 4. - 2004. – 606 с., Т. 5. - 2004. – 526 с.
4. Making Sport History: Disciplines, identities and the historiography of sport / Pascal Delheye. - Routledge Research in Sports History: 1st Edition, 2015. – 262 p.
5. Sports [Текст]. Book 1 / V. Evans, J. Dooley, A. Graham. - Berkshire: Express Publishing, 2012. - 41 p.

Семінар 2. Витоки спорту у Стародавньому світі.

Основні питання / ключові слова:

Історія зародження спорту. Теорії походження фізичної культури та спорту. Особливості, провідні форми та суспільне значення фізичної культури та

спорту стародавнього світу. Передумови виникнення спорту Стародавньої Греції. Особливості фізичної культури Стародавнього Риму. Особливості спортивної гри у країнах Стародавнього Сходу та Америки.

Рекомендована література:

1. История физической культуры и спорта: Учебник для институтов физической культуры / Под ред. В.В. Столбова. – М.: Физкультура и спорт, 1983. – 359 с.
2. История физической культуры и спорта: учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений / Б. Р. Голощапов. - Москва: Академия, 2002. - 312 с.
3. Кун Л. Всеобщая история физической культуры и спорта: Пер. с венгерского. – М.: Радуга, 1982. – 399 с.
4. Семенов-Зусер С.А. Физическая культура и зрелище в древнегреческих колониях Северного Причерноморья. – Харьков, 1940. – 42 с.
5. Шанин Ю.В. Олимпийские игры и поэзия эллинов. – К.: Вища школа 1980.– 183 с.

Семінар 3. Ставлення до спорту за епоху Середньовіччя.

Основні питання / ключові слова:

Особливості європейської фізичної культури та спорту в Середні віки. Особливості фізичного виховання у Середні віки в країнах Сходу. Лицарська система фізичного виховання та спорту. Вплив християнської релігії на розвиток спорту та фізичної культури. Зародження науково-методичної думки в галузі фізичного виховання та спорту.

Рекомендована література:

1. История физической культуры и спорта: Учебник для институтов физической культуры / Под ред. В.В. Столбова. – М.: Физкультура и спорт, 1983. – 359 с.
2. История физической культуры и спорта : учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений / Б. Р. Голощапов. - Москва : Академия, 2002. - 312 с.
3. Кун Л. Всеобщая история физической культуры и спорта: Пер. с венгерского. – М.: Радуга, 1982. – 399 с.
4. Физическая культура и религия (История взаимоотношений) / СПбГУАП. СПб., 2001. 36 с.
5. Crowther N.V. Sport in Ancient Times/ University of Oklahoma Press, 2010. 210 p.

Семінар 4-5. Розвиток спорту у Новий час.

Основні питання / ключові слова:

Виникнення і розвиток робітничого спортивно-гімнастичного руху у ХІХ-ХХ ст. Англійська система спорту та фізичного виховання. Діяльність Томаса Арнольда. Формування системи міжнародних змагань та організаційних структур міжнародного спорту. Формування наукових основ розвитку спорту.

Рекомендована література

1. История физической культуры и спорта: учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений / Б. Р. Голощапов. - Москва: Академия, 2002. - 312 с.

2. Кун Л. Всеобщая история физической культуры и спорта: Пер. с венгерского. – М.: Радуга, 1982. – 399 с.
3. Павленко Ю. О. Науково-методичне забезпечення підготовки спортсменів в олімпійському спорті: монографія. - Київ: Олімпійська література. - 2011. - 312 с
4. Энциклопедия олимпийского спорта [Текст] : в пяти томах / ред. В. Н. Платонов. - Киев : Олимпийская литература, 2002 - 2004. - Т. 1. - 2002. – 494 С.
5. Weinber R. Foundations of Sport and Exercise Psychology/ 7th Edition With Web Study Guide, 2018. - 330 p.

Змістовий модуль 2. СУЧАСНА СПОРТИВНА СПІЛЬНОТА

Лекція 5-6. Міжнародний спортивний рух сучасності.

Основні питання / ключові слова:

Складові сучасної системи спорту. Класифікація видів спорту. Спортивні об'єднання та федерації з видів спорту. Міжнародні змагання: види та характеристика. Олімпійські Ігри: літні, зимові, юнацькі. Ігри Співдружності. Арктичні зимові ігри. Панамериканські ігри. Азійські ігри. Всеафриканські ігри. Європейські ігри. Міжнародний студентський спортивний рух, Універсиади. Міжнародні дитячі ігри: літні, зимові. Проблеми та перспективи розвитку сучасного міжнародного спортивного та олімпійського рухів.

Лекція 7. Відродження та розвиток олімпійського руху.

Основні питання / ключові слова:

Передумови відродження Олімпійських ігор сучасності. П'єр де Кубертен і відродження Олімпійських ігор сучасності. Конгрес 1894 року та його роль в олімпійському русі. Хронологія та аналіз Олімпійських ігор сучасності. Тенденції олімпійського руху у ХХІ ст.

Лекція 8. Професійний спорт як сфера людської діяльності.

Основні питання / ключові слова:

Сутність професійного спорту як соціального явища. Загальні соціальні функції професійного спорту. Специфічні соціальні функції професійного спорту. Професійний спорт у сучасному суспільстві.

Лекція 9. Масовий спорт та спорт для всіх.

Основні питання / ключові слова:

Поняття та напрями масового спорту. Міжнародний рух «Спорт для всіх». Досвід організації оздоровчої діяльності в зарубіжних країнах. Моделі менеджменту зарубіжних фізкультурно-оздоровчих клубів. Організація руху «Спорт для всіх» в Україні.

Лекція 10. Адаптивний спорт.

Основні питання / ключові слова:

Фактори, що зумовлюють виникнення та розвиток адаптивного спорту. Концепція адаптивного спорту у системі міжнародного олімпійського руху. Мета та завдання адаптивного спорту. Основні принципи адаптивного спорту. Соціальні функції адаптивного спорту. Паралімпійський рух. Дефлімпійський спорт. Спеціальні Олімпіади.

Семінар 6-7. Міжнародний спортивний рух сучасності.

Основні питання / ключові слова:

Складові сучасної системи спорту. Класифікація видів спорту. Спортивні об'єднання та федерації з видів спорту. Міжнародні змагання: види та характеристика. Олімпійські Ігри: літні, зимові, юнацькі. Ігри Співдружності. Арктичні зимові ігри. Панамериканські ігри. Азійські ігри. Всеафриканські ігри. Європейські ігри. Міжнародний студентський спортивний рух, Універсіади. Міжнародні дитячі ігри: літні, зимові.

Рекомендована література:

1. Олимпийский спорт в современном мире [Текст] / Т. Есентаев // Теорія та методика фізичного виховання = ТМФВ : ТОВ ОВС, 2014. - № 3. - С. 98-103.
2. Платонов В.Н., Гуськов С.И. Олимпийский спорт: Учебник: в 2-х кн. Кн. 1. – К.: Олимпийская литература, 1994. – 496 с.
3. Платонов В.Н., Гуськов С.И. Олимпийский спорт: Учебник: в 2-х кн. Кн. 2. – К.: Олимпийская литература, 1997. – 384 с.
4. Українські нагороди на II зимових Юнацьких Олімпійських іграх // Вища школа : наук.-практ. видання. - 2016. - № 3. - С. 5-6 .
5. Энциклопедия олимпийского спорта [Текст] : в пяти томах / ред. В. Н. Платонов. - Киев : Олимпийская литература, 2002 - 2004. - Т. 1. - 2002. – 494 с.; Т. 2. - 2004. – 582 с.; Т. 3. - 2004. – 630 с., Т. 4. - 2004. – 606 с., Т. 5. - 2004. – 526 с.

Семінар 8. Відродження та розвиток олімпійського руху.

Основні питання / ключові слова:

Передумови відродження Олімпійських ігор сучасності. П'єр де Кубертен і відродження Олімпійських ігор сучасності. Конгрес 1894 року та його роль в олімпійському русі. Хронологія та аналіз Олімпійських ігор сучасності. Тенденції олімпійського руху у XXI ст.

Рекомендована література:

1. Культурное наследие Древней Греции и Олимпийские игры [Текст] / М. М. Булатова, С. Н. Бубка. - Київ : Олімпійська література, 2012. - 407 с.
2. Олимпийские мемуары / П. Кубертерн. - Киев : Олимпийская литература, 1997. - 178 с.
3. Олимпийский спорт в современном мире [Текст] / Т. Есентаев // Теорія та методика фізичного виховання = ТМФВ : ТОВ ОВС, 2014. - № 3. - С. 98-103.
4. Платонов В.Н., Гуськов С.И. Олимпийский спорт: Учебник: в 2-х кн. Кн. 2. – К.: Олимпийская литература, 1997. – 384 с.
5. Энциклопедия олимпийского спорта [Текст] : в пяти томах / ред. В. Н. Платонов. - Киев : Олимпийская литература, 2002 - 2004. - Т. 1. - 2002. – 494 с.

с.; Т. 2. - 2004. – 582 с.; Т. 3. - 2004. – 630 с., Т. 4. - 2004. – 606 с., Т. 5. - 2004. – 526 с

Семінар 9. Професійний спорт як сфера людської діяльності.

Основні питання / ключові слова:

Сутність професійного спорту як соціального явища. Загальні соціальні функції професійного спорту. Специфічні соціальні функції професійного спорту. Професійний спорт у сучасному суспільстві.

Рекомендована література:

1. Бачинська, Н.В. Фізичне виховання та сучасні тенденції розвитку олімпійського та професійного спорту в Україні [Текст]: монографія / Н.В. Бачинська. – Дніпропетровськ: Вид-во «Нова Ідеологія», 2011. – 192с.
2. Дві сторони медалі. Спільні й відмінні риси олімпійського та професійного спорту / В. Цимбалюк // Здоров'я та фізична культура : газета для вчителів фізкультури та основ здоров'я, методистів, тренерів. - 2018. - № 5. - С. 5-7.
3. История физической культуры и спорта: Учебник / Н.Ю. Мельникова, А.В. Трескин. – 2 изд.: М.: Спорт, 2017. – 432 с.
4. Починкин А.В. Становление и развитие профессионального коммерческого спорта в России [Текст]: монография / А.В.Починкин. – М.: Советский спорт, 2006. – 216с.
5. Профессиональный спорт: Учебник для вузов / С.И.Гуськов, В.Н.Платонов, М.М.Линец, Б.Н.Юшко. – К.: Олимпийская литература, 2000. – 392 с.

Семінар 10. Масовий спорт та спорт для всіх.

Основні питання / ключові слова:

Поняття та напрями масового спорту. Міжнародний рух «Спорт для всіх». Досвід організації оздоровчої діяльності в зарубіжних країнах. Моделі менеджменту зарубіжних фізкультурно-оздоровчих клубів. Організація руху «Спорт для всіх» в Україні.

Рекомендована література:

1. Дутчак М. В. Спорт для всіх в Україні: теорія і практика / М. В. Дутчак. — К. : Олімпійська літ., 2009. — 279 с.
2. Жданова О., Чеховська Л., Грибовська І., Господарчук Т. Роль центрів фізичного здоров'я населення "Спорт для всіх" у розвитку фізкультурно-оздоровчої клубної роботи // Молода спортивна наука України. - Львів. - 2008. - Т. 4. - С. 77-81
3. Круцевич Т.Ю. Теорія і методика фізичного виховання: Том 2. - Київ: Олімпійська література, 2012. - 368 с.
4. Товт В.А. Теорія і практика національної системи спорту для всіх / Навчальний посібник / Укладачі: В.А.Товт, В.Я.Сусла. - Ужгород: ПП «Данило С.І.».2017 – 128 с.
5. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина І. - Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2008. - 272 с.

Семінар 11-12. Адаптивний спорт.

Основні питання / ключові слова:

Фактори, що зумовлюють виникнення та розвиток адаптивного спорту. Концепція адаптивного спорту у системі міжнародного олімпійського руху. Мета та завдання адаптивного спорту. Основні принципи адаптивного спорту. Соціальні функції адаптивного спорту. Паралімпійський рух. Дефлімпійський спорт. Спеціальні Олімпіади.

Рекомендована література:

1. Адаптивное физическое воспитание и спорт [Текст] / ред. Дж. П. Винник. - Київ : Олимпийская литература, 2010. - 607 с.
2. Бріскін Ю. А. Вступ до теорії спорту інвалідів: [навч. посіб. для студ. ВНЗ фіз. вих. і с.] / Юрій Бріскін, Аліна Передерій. – Л.: «Апріорі», 2008. – 68 с., іл.
3. Бріскін Ю. А. Спорт інвалідів : [підруч. для студ. ВНЗ фіз. виховання і спорту] / Ю. А. Бріскін. – К. : Олімпійська література, 2006. – 263 с.
4. Матвеев С. Ф., Бріскін Ю. А., Когут І. О., Данько Г. В., Борисова О. В. Історичні, організаційні та соціальні аспекти розвитку спорту інвалідів: навчальний посібник для студентів вищ. навч. закладів фіз. виховання і спорту. - Київ: Асконіт. - 2011. - 250 с.
5. Передерій А. Організаційна структура дефлімпійського спорту // Фізична активність, здоров'я і спорт. - Львів. - 2010. - №01. - С. 41-47.

Змістовий модуль 3. ІСТОРИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ СПОРТИВНОГО РУХУ В УКРАЇНІ.

Лекція 11. Спортивне життя українців за часи становлення та розвитку держави.

Основні питання / ключові слова:

Виникнення та розвиток видів спорту в Стародавній Україні. Розвиток спорту в античних державах Північного Причорномор'я. Особливості, провідні форми та напрямки фізичного виховання у Київській Русі. Фізична підготовка запорізького козацтва. Історичні передумови розвитку спортивного руху в Україні у ХІХ-ХХ ст. Зародження та розвиток спортивно-гімнастичного руху в Західній Україні. Діяльність сокільських, січових, пластових, лугових та спортивних товариств Галичини. Розвиток спорту за часів УРСР.

Лекція 12. Спортивний олімп України на сучасному етапі.

Основні питання / ключові слова:

Сучасний стан олімпійського спорту в Україні за часів незалежності. Видатні українські спортсмени. Характеристика національних видів спорту: хортинг, фрі-файт, козацький двобій, бойовий гопак. Організація та проведення змагань з хортингу, шоу «Ігри патріотів», спортивного свята «Козацькі забави», військово-патріотичних змагань «Сокіл-Джура».

Семінар 13-14. Спортивне життя українців за часи становлення та розвитку держави.

Основні питання / ключові слова:

Виникнення та розвиток видів спорту в Стародавній Україні. Розвиток спорту в античних державах Північного Причорномор'я. Особливості, провідні форми та напрямки фізичного виховання у Київській Русі. Фізична підготовка запорізького козацтва. Історичні передумови розвитку спортивного руху в Україні у ХІХ-ХХ ст. Зародження та розвиток спортивно-гімнастичного руху в Західній Україні. Діяльність сокільських, січових, пластових, лугових та спортивних товариств Галичини. Розвиток спорту за часів УРСР.

Рекомендована література:

1. Бачинська, Н.В. Фізичне виховання та сучасні тенденції розвитку олімпійського та професійного спорту в Україні [Текст]: монографія / Н.В. Бачинська. – Дніпропетровськ: Вид-во «Нова Ідеологія», 2011. – 192с.
2. Кириченко О.В. Культ фізичного самовдосконалення українського козацтва // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. - Харків. - 2005. - №10. - С. 88-92
3. Лях-Породько О. О. Організація та проведення Всесокільських зльотів і вплив їх на розвиток сокільського руху // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. - Харків. - 2009. - №07. - С. 104-112.
4. Собрание сочинений [Текст] : [в 4 т.] / А. Д. Бутовский ; Олимп. акад. Украины, Национальный Олимпийский комитет Украины. - Київ: Олимпийская литература, 2009. - Т. 1. - 2009. - 334 с.; Т. 2. - 2009. - 422 с.; Т. 3. - 2009. - 358 с.; Т. 4. - 2009. - 448 с.
5. Тимошенко Ю. О. Історичний аналіз розвитку фізичної культури в УРСР у повоєнні роки // Парадигма здорового способу життя: духовні та фізичні компоненти. - Київ. - 2010. - С. 170-191.

Семінар 15-16. Спортивний олімп України на сучасному етапі.

Основні питання / ключові слова:

Сучасний стан олімпійського спорту в Україні за часів незалежності. Видатні українські спортсмени. Характеристика національних видів спорту: хортинг, фрі-файт, козацький двобій, бойовий гопак. Організація та проведення змагань з хортингу, шоу «Ігри патріотів», спортивного свята «Козацькі забави», військово-патріотичних змагань «Сокіл-Джура».

Рекомендована література:

1. 50 знаменитых спортсменов Украины [Текст] / О. Ю. Очкурова, И. А. Рудычева, А. П. Ильченко. - Харків : Фоліо, 2004. - 511 с.
2. Бачинська, Н.В. Фізичне виховання та сучасні тенденції розвитку олімпійського та професійного спорту в Україні [Текст]: монографія / Н.В. Бачинська. – Дніпропетровськ: Вид-во «Нова Ідеологія», 2011. – 192с.

3. Військово-патріотична гра "Джура": Організація та проведення змагань / Г. Глядченко, І. Юношева, С. Чернявський // Позашкілля. Київ: Шкільний світ, 2017. № 10. 27-50.
4. Енциклопедія олімпійського спорту України [Текст] / ред. В. М. Платонова. - Київ : Вид-во НУФВСУ "Олімпійська література", 2005. - 462 с.
5. Український "мундіаль" / Ю. В. Бондар. – Т. : Навч. книга - Богдан, 2013. – 544 с. : іл. – Бібліогр.: с. 540.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	6	6	2	2
Відвідування семінарських	1	5	5	7	7	4	4
Відвідування практичних занять							
Робота на семінарському занятті	10	5	50	7	70	4	40
Робота на практичному занятті							
Лабораторна робота							
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	5	25	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ							
Разом			99		133		81
Максимальна кількість балів : 313							
Розрахунок коефіцієнта : $313 / 100 = 3,13$							

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Змістовий модуль теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль 1. Роль та місце спорту у суспільстві (18 год)		
Тема 2. (6 год) Особливості спортивної гри у країнах Стародавнього Сходу та Америки	Поточний	5
Тема 3. (6 год) Лицарська система фізичного виховання та спорту. Лицарські турніри	Поточний	5
Тема 4. (6 год) Відомі змагання у Європейських країнах у XIX-XX ст.	Поточний	5
Змістовий модуль 2. Сучасна спортивна спільнота (30 год)		
Тема 5. (6 год) Міжнародний студентський спортивний рух, проведення Універсіад	Поточний	5
Тема 6. (6 год) Тенденції олімпійського руху у XXI ст.: сталий розвиток, гендерна рівність, освіта та залучення молоді	Поточний	5
Тема 7. (6 год) Розвиток професійного спорту в Україні	Поточний	5
Тема 8. (6 год) Організація руху «Спорт для всіх» в Україні	Поточний	5
Тема 9. (6 год) Участь українських спортсменів в Паралімпійських, Дефлімпійських іграх, Спеціальних Олімпіадах	Поточний	5
Змістовий модуль 3. Історичні передумови розвитку спортивного руху в Україні (8 год)		
Тема 10. (4 год) Роль Івана Боберського в розвитку західно-українського спортивно-гімнастичного руху	Поточний	5
Тема 11. (4 год) Організація та проведення змагань з хортингу, шоу «Ігри патріотів», спортивного свята «Козацькі забави», військово-патріотичних змагань «Сокіл-Джура»	Поточний	5
Всього: 56 годин		45

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Форма контролю — модульне опитування в усній формі.

Критерії оцінювання модульного опитування:

Оцінка	Кількість балів
Відмінно Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)	24 - 25
Дуже добре Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)	21 - 23
Добре Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)	18 – 20
Задовільно Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)	13 – 17
Достатньо Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)	10 -13
Незадовільно Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)	6 – 9
Незадовільно З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)	1-5

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма контролю — залік.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

1. Основні терміни і поняття дисципліни «Історія спорту» та еволюція їх розвитку.
2. Спорт як соціальне явище.
3. Періодизація та джерела вивчення історії спорту.
4. Історія зародження спорту.
5. Теорії походження фізичної культури та спорту.
6. Особливості, провідні форми та суспільне значення фізичної культури та спорту стародавнього світу.
7. Передумови виникнення спорту Стародавньої Греції.
8. Особливості фізичної культури Стародавнього Риму.
9. Особливості спортивної гри у країнах Стародавнього Сходу та Америки.
10. Особливості європейської фізичної культури та спорту в Середні віки.
11. Особливості фізичного виховання у Середні віки в країнах Сходу.
12. Лицарська система фізичного виховання та спорту.
13. Вплив християнської релігії на розвиток спорту та фізичної культури.
14. Зародження науково-методичної думки в галузі фізичного виховання та спорту.
15. Виникнення і розвиток робітничого спортивно-гімнастичного руху у XIX-XX ст.
16. Англійська система спорту та фізичного виховання. Діяльність Томаса Арнольда.
17. Формування системи міжнародних змагань та організаційних структур міжнародного спорту.
18. Формування наукових основ розвитку спорту.
19. Складові сучасної системи спорту.
20. Класифікація видів спорту.
21. Спортивні об'єднання та федерації з видів спорту.
22. Міжнародні змагання: види та характеристика.
23. Олімпійські Ігри: літні, зимові, юнацькі.
24. Ігри Співдружності.
25. Арктичні зимові ігри.
26. Панамериканські ігри.
27. Азійські ігри.
28. Всеафриканські ігри.
29. Європейські ігри.
30. Міжнародний студентський спортивний рух.
31. Універсиади.
32. Міжнародні дитячі ігри: літні, зимові.
33. Проблеми та перспективи розвитку сучасного міжнародного спортивного та олімпійського рухів.
34. Передумови відродження Олімпійських ігор сучасності.
35. П'єр де Кубертен і відродження Олімпійських ігор сучасності.
36. Конгрес 1894 року та його роль в олімпійському русі.

- 37.Хронологія та аналіз Олімпійських ігор сучасності.
- 38.Тенденції олімпійського руху у ХХІ ст.: сталий розвиток, гендерна рівність, освіта та залучення молоді.
- 39.Сутність професійного спорту як соціального явища.
- 40.Загальні соціальні функції професійного спорту.
- 41.Специфічні соціальні функції професійного спорту.
- 42.Професійний спорт у сучасному суспільстві.
- 43.Розвиток професійного спорту в Україні.
44. Поняття та напрями масового спорту.
- 45.Міжнародний рух «Спорт для всіх».
- 46.Досвід організації оздоровчої діяльності в зарубіжних країнах.
- 47.Моделі менеджменту зарубіжних фізкультурно-оздоровчих клубів.
- 48.Організація руху «Спорт для всіх» в Україні.
- 49.Фактори, що зумовлюють виникнення та розвиток адаптивного спорту.
- 50.Концепція адаптивного спорту у системі міжнародного олімпійського руху.
- 51.Мета та завдання адаптивного спорту.
- 52.Основні принципи адаптивного спорту.
- 53.Соціальні функції адаптивного спорту.
- 54.Паралімпійський рух.
- 55.Дефлімпійський спорт.
- 56.Спеціальні Олімпіади.
- 57.Участь українських спортсменів в Паралімпійських, Дефлімпійських іграх, Спеціальних Олімпіадах.
- 58.Виникнення та розвиток видів спорту в Стародавній Україні.
- 59.Розвиток спорту в античних державах Північного Причорномор'я.
- 60.Особливості, провідні форми та напрямки фізичного виховання у Київській Русі.
- 61.Фізична підготовка запорізького козацтва.
- 62.Історичні передумови розвитку спортивного руху в Україні у ХІХ-ХХ ст.
- 63.Зародження та розвиток спортивно-гімнастичного руху в Західній Україні.
- 64.Діяльність сокільських, січових, пластових, лугових та спортивних товариств Галичини.
- 65.Розвиток спорту за часів УРСР.
- 66.Роль Івана Боберського в розвитку західно-українського спортивно-гімнастичного руху.
- 67.Сучасний стан олімпійського спорту в Україні за часів незалежності.
- 68.Видатні українські спортсмени.
- 69.Характеристика національних видів спорту: хортинг, фрі-файт, козацький двобій, бойовий гопак.
- 70.Організація та проведення змагань з хортингу, шоу «Ігри патріотів», спортивного свята «Козацькі забави», військово-патріотичних змагань «Сокіл-Джура».

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)	90-100
Дуже добре Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)	82-89
Добре Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)	75-81
Задовільно Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)	69-74
Достатньо Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)	60-68
Незадовільно Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)	35-59
Незадовільно З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)	1-34

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ СПОРТУ»

Разом: 120 год., лекції – 24 год., семінарські заняття – 32 год., самостійна робота – 56 год., модульний контроль – 8 год., залік

Модулі	Змістовий модуль 1. Роль та місце спорту у суспільстві (99 балів)				
Лекції	1	2	3	4	
Теми лекцій	«Історія спорту» як навчальна та наукова дисципліна	Витоки спорту у Стародавньому світі	Ставлення до спорту за епоху Середньовіччя	Розвиток спорту у Новий час	
Лекції, відвід. (бали)	1	1	1	1	
Семінарські заняття	1	2	3	4	5
Теми семінарських занять	«Історія спорту» як навчальна та наукова дисципліна	Витоки спорту у Стародавньому світі	Ставлення до спорту за епоху Середньовіччя	Розвиток спорту у Новий час	
Робота на семінар. занятті + відвід. (бали)	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1
Самост. робота (бали)		5	5	5	
Види поточного контр. (бали)	Модульна робота №1 (25 балів)				

Модулі	Змістовий модуль 2. Сучасна спортивна спільнота (133 балів)					
Лекції	5	6	7	8	9	10
Теми лекцій	Міжнародний спортивний рух сучасності		Відродження та розвиток олімпійського руху	Професійний спорт як сфера людської діяльності	Масовий спорт та спорт для всіх	Адаптивний спорт
Лекції, відвід. (бали)	1	1	1	1	1	1
Семінарські заняття	6	7	8	9	10	11 12

Теми семінарських занять	Міжнародний спортивний рух сучасності		Відродження та розвиток олімпійського руху	Професійний спорт як сфера людської діяльності	Масовий спорт та спорт для всіх	Адаптивний спорт	
Робота на семінар. занятті +відвід. (бали)	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1
Самост. робота (бали)	5		5	5	5	5	
Види поточного контр. (бали)	Модульна робота №2 (25 балів)						

Модулі	Змістовий модуль 3. Історичні передумови розвитку спортивного руху в Україні (81 бал)					
Лекції	11			12		
Теми лекцій	Спортивне життя українців за часи становлення та розвитку держави			Спортивний олімп України на сучасному етапі		
Лекції, відвід. (бали)	1			1		
Семінарські заняття	13		14		15	16
Теми семінар. занять	Спортивне життя українців за часи становлення та розвитку держави			Спортивний олімп України на сучасному етапі		
Робота на семінар. занятті +відвід. (бали)	10+1		10+1		10+1	10+1
Самост. робота (бали)	5			5		
Види поточного контр. (бали)	Модульна робота №3 (25 балів)					
Підсум. контроль	залік					

8. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Бачинська, Н.В. Фізичне виховання та сучасні тенденції розвитку олімпійського та професійного спорту в Україні [Текст]: монографія / Н.В. Бачинська. – Дніпропетровськ: Вид-во «Нова Ідеологія», 2011. – 192с.
2. Бріскін Ю. А. Вступ до теорії спорту інвалідів: [навч. посіб. для студ. ВНЗ фіз.. вих.. і с.] / Юрій Бріскін, Аліна Передерій. – Л.: «Апріорі», 2008. – 68 с.
3. Дутчак М. В. Спорт для всіх в Україні: теорія і практика / М. В. Дутчак. — К. : Олімпійська літ., 2009. — 279 с.
4. Енциклопедія олімпійського спорту України [Текст] / ред. В. М. Платонова. - Київ : Вид-во НУФВСУ "Олімпійська література", 2005. - 462 с.
5. История физической культуры и спорта: Учебник / Н.Ю. Мельникова, А.В. Трескин. – 2 изд.: М.: Спорт, 2017. – 432 с.
6. Культурное наследие Древней Греции и Олимпийские игры [Текст] / М. М. Булатова, С. Н. Бубка. - Київ : Олімпійська література, 2012. - 407 с.
7. Кун Л. Всеобщая история физической культуры и спорта: Пер. с венгерского. – М.: Радуга, 1982. – 399 с.
8. Товт В.А. Теорія і практика національної системи спорту для всіх / Навчальний посібник / Укладачі: В.А.Товт, В.Я.Сусла. - Ужгород: ПП «Данило С.І.» 2017 – 128 с.
9. Український "мундіаль" / Ю. В. Бондар. – Т. : Навч. книга - Богдан, 2013. – 544 с. : іл. – Бібліогр.: с. 540
10. Энциклопедия олимпийского спорта [Текст] : в пяти томах / ред. В. Н. Платонов. - Киев : Олимпийская литература, 2002 - 2004. - Т. 1. - 2002. – 494 с.; Т. 2. - 2004. – 582 с.; Т. 3. - 2004. – 630 с., Т. 4. - 2004. – 606 с., Т. 5. - 2004. – 526 с.

Додаткова:

1. 50 знаменитых спортсменов Украины [Текст] / О. Ю. Очкурова, И. А. Рудычева, А. П. Ильченко. - Харьков : Фолио, 2004. - 511 с.
2. Адаптивное физическое воспитание и спорт [Текст] / ред. Дж. П. Винник. - Київ : Олимпийская литература, 2010. - 607 с.
3. Бріскін Ю. А. Спорт інвалідів: [підруч. для студ. ВНЗ фіз. виховання і спорту] / Ю. А. Бріскін. – К. : Олімпійська література, 2006. – 263 с.
4. Бріскін Ю.А. Адаптивний спорт. Спеціальні Олімпіади: навчальний посібник. - Львів: "Ахіл", 2003. - 128 с.
5. Бріскін Ю.А. Організаційні основи Паралімпійського спорту: навчальний посібник. - Л.: "Кобзар", 2004. - 180 с.
6. Військово-патріотична гра "Джура": Організація та проведення змагань / Г. Глядченко, І. Юношева, С. Чернявський // Позашкілля. Київ: Шкільний світ, 2017. № 10. 27-50.
7. Дві сторони медалі. Спільні й відмінні риси олімпійського та професійного спорту / В. Цимбалюк // Здоров'я та фізична культура : газета

- для вчителів фізкультури та основ здоров'я, методистів, тренерів. - 2018. - № 5. - С. 5-7.
8. История физической культуры и спорта: Учебник / Н.Ю. Мельникова, А.В. Трескин. – 2 изд.: М.: Спорт, 2017. – 432 с.
 9. История физической культуры и спорта: Учебник для институтов физической культуры / Под ред. В.В. Столбова. – М.: Физкультура и спорт, 1983. – 359 с.
 10. История физической культуры и спорта : учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений / Б. Р. Голощапов. - Москва : Академия, 2002. - 312 с.
 11. История физической культуры: Учебник для студентов пед. институтов, – М.: Просвещение, 1989. – 288 с.
 12. Кириченко О.В. Культ фізичного самовдосконалення українського козацтва // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. - Харків. - 2005. - №10. - С. 88-92.
 13. Круцевич Т.Ю. Теорія і методика фізичного виховання: Том 2. - Київ: Олімпійська література, 2012. - 368 с.
 14. Культурное наследие Древней Греции и Олимпийские игры [Текст] / М. М. Булатова, С. Н. Бубка. - Київ : Олімпійська література, 2012. - 407 с.
 15. Лабскір В.М., Любєєв А.И. Наследие греческого олимпизма: Учебное пособие для студентов вузов. – Харьков, 1994. – 114 с.
 16. Лях-Породько О. О. Організація та проведення Всесокольських зльотів і вплив їх на розвиток сокольського руху // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. - Харків. - 2009. - №07. - С. 104-112.
 17. Матвєєв С. Ф., Бріскін Ю. А., Когут І. О., Данько Г. В., Борисова О. В. Історичні, організаційні та соціальні аспекти розвитку спорту інвалідів: навчальний посібник для студентів вищ. навч. закладів фіз. виховання і спорту. - Київ: Асконіт. - 2011. - 250 с.
 18. Олимпийские мемуары / П. Кубертерн. - Киев : Олимпийская литература, 1997. - 178 с.
 19. Олимпийский спорт в современном мире [Текст] / Т. Есентаев // Теорія та методика фізичного виховання = ТМФВ : ТОВ ОВС, 2014. - № 3. - С. 98-103.
 20. Павленко Ю. О. Науково-методичне забезпечення підготовки спортсменів в олімпійському спорті: монографія. - Київ: Олімпійська література. - 2011. - 312 с.
 21. Передерій А. Загальна характеристика системи підготовки спортсменів Спеціальних Олімпіад // Фізична активність, здоров'я і спорт. - Львів. - 2012. - № 4. - С. 65-72
 22. Передерій А. Організаційна структура дефлімпійського спорту // Фізична активність, здоров'я і спорт. - Львів. - 2010. - №01. - С. 41-47.
 23. Платонов В.Н., Гуськов С.И. Олимпийский спорт: Учебник: в 2-х кн. Кн. 1. – К.: Олимпийская литература, 1994. – 496 с.

24. Платонов В.Н., Гуськов С.И. Олимпийский спорт: Учебник: в 2-х кн. Кн. 2. – К.: Олимпийская литература, 1997. – 384 с.
25. Пономарев Н.И. Возникновение и первоначальное развитие физической культуры. – М., 1970. – 248 с.
26. Починкин, А.В. Становление и развитие профессионального коммерческого спорта в России [Текст]: монография / А.В.Починкин. – М.: Советский спорт, 2006. – 216с.
27. Профессиональный спорт: Учебник для вузов / С.И.Гуськов, В.Н.Платонов, М.М.Линец, Б.Н.Юшко. – К.: Олимпийская литература, 2000. – 392 с.
28. Семенов-Зусер С.А. Физическая культура и зрелище в древнегреческих колониях Северного Причерноморья. – Харьков, 1940. – 42 с.
29. Система підготовки спортивно-масових заходів у спорті для всіх / Є. Приступа, Л. Чеховська, Р. Турка // Фізична активність, здоров'я і спорт. Львів. Держ. ун-т фіз. культ., 2017. № 2. С. 69-77.
30. Собрание сочинений [Текст] : [в 4 т.] / А. Д. Бутовский ; Олимп. акад. Украины, Национальный Олимпийский комитет Украины. - Київ : Олимпийская литература, 2009. - Т. 1. - 2009. - 334 с.; Т. 2. - 2009. - 422 с.; Т. 3. - 2009. - 358 с.; Т. 4. - 2009. - 448 с.
31. Содержание и структура физкультурно-спортивного воспитания детей и молодежи (теоретический анализ): монография / В. И. Столяров, С. А. Фирсин, С. Ю. Баринов. Саратов: Наука, 2012. 269 с.
32. Спорт як засіб патріотичного виховання та формування здорового способу життя особистості / о.блехін // Вища освіта України, 2012. №4. с. 59-71.
33. Спортивная тренировка и соревнования / В.А. Друзь. СПб.: Питер, 2004. 118 с.
34. Тимошенко Ю. О. Історичний аналіз розвитку фізичної культури в УРСР у повоєнні роки // Парадигма здорового способу життя: духовні та фізичні компоненти. - Київ. - 2010. - С. 170-191.
35. Український спорт : Показ. книжк. вид. з фіз. виховання та спорту в Україні (1922 - 1941) / ред.: Б. Якимович; Львів. нац. ун-т ім. І.Франка, Держ. ком. України з питань фіз. культури і спорту, Львів. держ. ін-т фіз. культури. - Л. : Вид. центр ЛНУ ім. І.Франка, 2002. - 117 с.
36. Українські нагороди на II зимових Юнацьких Олімпійських іграх // Вища школа : наук.-практ. видання. - 2016. - № 3. - С. 5-6 .
37. Физическая культура и религия (История взаимоотношений) / СПбГУАП. СПб., 2001. 36 с.
38. Шанин Ю.В. Олимпийские игры и поэзия эллинов. – К.: Вища школа 1980.– 183 с.
39. Шанин Ю.В. От эллинов до наших дней. – М.: Физкультура и спорт, 1975. – 143 с.
40. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина І. - Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2008. - 272 с.
41. Экономика физической культуры и спорта: учебное пособие. М.: Физическая культура, 2008. 480 с.

42. Crowther N.B. Sport in Ancient Times/ University of Oklahoma Press, 2010. 210 p.
43. Making Sport History: Disciplines, identities and the historiography of sport / Pascal Delheye. - Routledge Research in Sports History: 1st Edition, 2015. – 262 p.
44. Sports [Текст]. Book 1 / V. Evans, J. Dooley, A. Graham. - Berkshire : Express Publishing, 2012. - 41 p.
45. Weinber R. Foundations of Sport and Exercise Psychology/ 7th Edition With Web Study Guide, 2018. - 330 p.

8. Додаткові ресурси